

Sygn. akt XVII AmE 83/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2015 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jolanta de Heij - Kaplińska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Katarzyna Dawejnis

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2015 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 7 maja 2014 roku Nr (...)

I. oddala odwołanie;

II. zasądza od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360,00 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem kosztów postępowania.

SSO Jolanta de Heij - Kaplińska

Sygn. akt XVII AmE 83/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 maja 2014 r., Nr (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: Prezes URE, organ) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy - (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., posiadającemu numer identyfikacji podatkowej (NIP): (...) (dalej: (...), przedsiębiorca, odwołujący) orzekł:

1) że przedsiębiorca - (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., posiadający numer identyfikacji podatkowej (NIP); (...), naruszył warunek (...) koncesji na obrót paliwami ciekłymi, udzielonej mu decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 4 maja 2004 r. Nr (...), zmienioną decyzją z dnia 18 grudnia 2009 r. Nr (...) oraz decyzją z dnia 12 grudnia 2012 r. Nr (...) - (...);

2) za działanie opisane w pkt 1 wymierzam Przedsiębiorcy - (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., posiadającemu numer identyfikacji podatkowej (NIP): (...), karę pieniężną w wysokości 23.015,00 zł (słownie: dwadzieścia trzy tysiące piętnaście złotych), co stanowi (...) przychodu z działalności koncesjonowanej uzyskanego przez ww. przedsiębiorcę w 2013 r.

(decyzja, k. 4-9)

Odwołanie od powyższej decyzji wywiodła w dniu 26 maja 2014 r. (...) wnosząc o uchylenie zaskarżonej decyzji oraz zasądzenie od Prezesa URE na rzecz odwołującego kosztów procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko odwołujący podniósł, iż zarzut naruszenia warunku nr (...) koncesji był bezzasadny z uwagi na fakt, iż kontrahent odwołującego – przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. (dalej: (...)) jest w posiadaniu ważnej koncesji na obrót paliwami ciekłymi, a informacje o szczegółowej jej treści nie były ogólnie dostępne. Odwołujący podkreślił, iż nie miał możliwości sprawdzenia szczegółowej treści koncesji, czego dokonać może jedynie koncesjonariusz lub zainteresowany organ władzy publicznej. Jednocześnie przedsiębiorca wskazał, iż celem sprawdzenia swoich kontrahentów pod względem przestrzegania warunków koncesji korzysta zaś głównie z instrumentów udostępnionych przez organy władzy publicznej - Centralną Informację KRS oraz Centralną Ewidencję i Informację o Działalności Gospodarczej, sprawdzając czy kontrahent posiada odpowiedni kod (...), umożliwiający handel paliwami płynnymi, przy czym w największym stopniu opiera się na informacjach zamieszczonych na stronie internetowej URE, która zawiera informacje o udzielanych koncesjach bez szczegółowych informacji dotyczących konkretnego rodzaju paliw płynnych. Odwołujący, w swojej ocenie, dopełnił wszelkich możliwych starań celem weryfikacji kontrahenta – podjął on bowiem celem sprawdzenia kontrahenta wszelkie typowo podejmowane w tym celu działania, w związku z czym nie może odpowiadać za fakt, iż wyszukane przez niego informacje są niepełne, zwłaszcza iż pełne informacje nie zostały zamieszczone na stronie URE. Przedsiębiorca wskazał ponadto, iż zaufał swojemu kontrahentowi, który przedstawił mu pierwszą stronę posiadanej koncesji, na której znajduje się informacja o obrocie paliwami ciekłymi bez wskazania przedmiotu i zakresu działalności koncesjonowanej, zgodnie zaś z przepisami prawa nie był zobligowany do dalej idących czynności, takich jak uzyskanie pełni treści koncesji, gdyż działał w zaufaniu do organu władzy publicznej, który zamieścił dane o działalności koncesjonowanej na swojej stronie internetowej. Dodatkowo odwołujący podkreślił, iż za posiadaniem przez (...) właściwej koncesji przemawiał fakt, iż spółka prowadziła stację paliw w R., gdzie była sprzedawana benzyna bezołowiowa. Rzetelność kontrahenta została zaś potwierdzona, nie tylko przez działania odwołującego przedsiębiorcy, tj. m. in. zweryfikowanie czy (...) jest płatnikiem podatku VAT, ale również w toku kontroli przeprowadzanych przez Urząd Celny oraz Urząd Kontroli Skarbowej w W. z 2012 r., dotyczących transakcji sprzedaży zawartych pomiędzy (...) a (...).

(odwołanie, k. 12-13)

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 21 sierpnia 2014 roku Prezes URE wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie na rzecz Prezesa URE od odwołującego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko Prezes URE podniósł, iż odwołujący jest obowiązany do przestrzegania warunków koncesji, w szczególności zaś warunku (...), co wiązało się z obowiązkiem zawierania umów sprzedaży paliwa (benzyny bezołowiowej) po uprzednim sprawdzeniu, czy kontrahent jest podmiotem, który spełnia warunki wskazane w udzielonej odwołującemu koncesji. Jak zaś podnosi Prezes URE, odwołujący w toku postępowania nie podjął wystarczających działań, celem zweryfikowania czy spółka (...) posiada wystarczające uprawnienia do obrotu benzyną bezołowiową, w szczególności zaś nie wezwał kontrahenta do przedstawienia pełnej treści koncesji. Przedsiębiorca zaś jako profesjonalista działający wiele lat na rynku powinien wiedzieć, iż Prezes URE określa w koncesji przedmiot oraz zakres działalności i w związku z powyższym przed zawarciem umowy sprzedaży zażądać pełnej treści koncesji, jednocześnie sprawdzając na stronie URE sprawdzić, czy koncesja ta nie została cofnięta, gdyż jedynie takie zachowanie można uznać za dochowanie należytej staranności wymaganej w tego rodzaju przypadkach.

(odpowiedź na odwołanie, k.45-48)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 4 maja 2004 r., Nr (...), zmienioną decyzją z dnia 18 grudnia 2009 r. Nr (...) oraz decyzją z dnia 12 grudnia 2012 r. Nr (...) - (...) // (...), Prezes URE udzielił (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. koncesji na obrót paliwami ciekłymi na okres od 10 maja 2004 r. do 11 maja 2024 r. Warunek (...) tej koncesji, w brzmieniu nadanym decyzją z dnia 12 grudnia 2012 r. Nr (...) - (...) // (...) stanowi, iż „Koncesjonariusz nie będzie zawierać umów kupna - sprzedaży paliw ciekłych z przedsiębiorstwami energetycznymi, które nie posiadają stosownej koncesji w przypadkach, gdy koncesja taka jest wymagana przepisami ustawy - Prawo energetyczne”.

(dowód: decyzja Prezesa URE z dnia 4.05.2004 r., Nr (...), k. 22- 25 akt admin.; decyzja Prezesa URE z dnia 18.12.2009 r., Nr (...) k. 26-27 akt admin.; decyzja Prezesa URE z dnia 12.12.2012 r., Nr (...) - (...)// (...), k. 28-31 akt admin.)

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność koncesjonowaną na podstawie decyzji Prezesa URE z dnia 30 grudnia 2010 r., Nr (...), udzielonej na okres od 1 stycznia 2011 r. do 1 stycznia 2021 r. W pkt. 1 tej koncesji określono, iż przedmiot działalności objętej koncesją stanowi działalność gospodarcza w zakresie obrotu paliwami ciekłymi w postaci olejów napędowych i olejów opałowych bez wykorzystania infrastruktury technicznej lub przy wykorzystaniu autocysterny marki M. o nr rejestracyjnym (...) i nr identyfikacyjnym (...).

(dowód: decyzja Prezesa URE z dnia 30.12.2010 r., Nr (...), k. 32-36 akt admin.)

W okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2013 r. (...) w ramach prowadzonej działalności dokonywała transakcji sprzedaży z (...), których przedmiotem była benzyna bezołowiowa (Pb 95) na łączną ilość 230 158,423 litrów.

(dowód: protokół kontroli celnej z dnia 17.12.2013 r., (...), k. 3 -21 akt admin., raport sprzedaży dla kontrahenta (...) od dnia 1.01.2012 r. do dnia 31.12.2012 r. z dnia 10.02.2014 r., k. 90 akt admin.; raport sprzedaży dla kontrahenta (...) od dnia 1.01.2012r. do dnia 31.12.2012 r., k. 90 akt admin.; faktura VAT nr (...) z dnia 22.02.2012 r., k. 93 akt admin.; faktura VAT nr (...) z dnia 16.03.2012 r., k. 94 akt admin.; faktura VAT nr (...) z dnia 12.04.2012 r., k. 95 akt admin.; faktura VAT nr (...) z dnia 28.04.2014, k. 96 akt admin.; faktura VAT nr (...) z dnia 10.10.2012 r., k. 97 akt admin.; faktura VAT nr (...) z dnia 7.11.2012 r., k. 97a akt admin.; faktura VAT nr (...) z dnia 6.12.2012 r., k. 98 akt admin.; faktura VAT nr (...) z dnia 10.01.2013 r., k. 101 akt admin.; faktura VAT nr (...) z dnia 9.02.2013 r., k. 102 akt admin.; faktura VAT nr (...) z dnia 12.02.2013 r., k. 103 akt admin.; faktura VAT nr (...) z dnia 25.03.2013 r., k. 104 akt admin.; faktura VAT nr (...) z dnia 2.04.2013 r., k. 105 akt admin.; faktura VAT nr (...) z dnia 10.05.2013 r., k. 106 akt admin.; faktura VAT nr (...) z dnia 17.06.2013 r., k. 107 akt admin.; faktura VAT nr (...) z dnia 11.07.2013 r., k. 108 akt admin.; faktura VAT nr (...) z dnia 28.10.2013 r.; faktura VAT nr (...) z dnia 30.10.2013 r., k. 110 akt admin.; faktura VAT nr (...) z dnia 5.11.2013 r., k.111 akt admin.; faktura VAT nr (...).2013 z dnia 13.11.2013 r., k.112 akt admin.)

Przed rozpoczęciem współpracy z (...) przedsiębiorca dokonał sprawdzenia wiarygodności i rzetelności kontrahenta, w szczególności sprawdził, czy kontrahent posiada odpowiedni numer (...), umożliwiający handel paliwami płynnymi w centralnej informacji z KRS oraz Centralną Ewidencję Działalności Gospodarczej, a także dokonał weryfikacji uprawnień kontrahenta na podstawie informacji zamieszczonych na stronie internetowej Urzędu Regulacji Elektronicznej. Ponadto (...) zwrócił się do Naczelnika Pierwszego (...) Urzędu Skarbowego w P. z zapytaniem, czy spółka (...) była czynnym płatnikiem podatku VAT oraz opierał się na wynikach kontroli przeprowadzonych przez Urząd Celný w W. oraz Naczelnika Drugiego (...) Urzędu Skarbowego. Posiadanie przez kontrahenta odpowiednich uprawnień do prowadzenia działalności koncesjonowanej zweryfikował na podstawie okazanej przez (...) pierwszej strony koncesji.

(dowód: pismo (...) z dnia 12.02.2014 r., k. 59-61 akt admin.; pismo (...) z dnia 12.03.2014 r., k. 115-117 akt admin.; zaświadczenie nr (...) z dnia 7.02.2014 r., k. 118 akt admin.; wniosek (...) z dnia 23.01.2014 r., k. 120 akt admin.; zaświadczenie o podatniku podatku VAT z dnia 2.10.2013 r., wydane na wniosek (...), k. 121 akt admin.; potwierdzenie statusu podatnika VAT posiadanego przez (...) z dnia 5.03.2012 r., wydane na wniosek (...), k. 122 akt admin.; protokół kontroli nr (...) z dnia 15.03.2013 r., k. 123 – 126 akt admin.; protokół z kontroli nr (...) r., k. 127- 128 akt admin.)

Pismem z dnia 5 lutego 2014 r., nr (...) Prezes URE zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia przedsiębiorcy w związku z możliwością naruszenia przez przedsiębiorcę warunku (...) koncesji na obrót paliwami ciekłymi udzielonej decyzją Prezesa URE z dnia 4 maja 2004 r., Nr (...) (z późn. zm.).

(dowód: pismo Prezesa URE z dnia 5.02.2014 r., nr(...), k. 35-36 akt admin.)

Pismem z dnia 3 kwietnia 2014 r., nr (...), Prezes URE zawiadomił przedsiębiorcę o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie. Przedsiębiorca został poinformowany o możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy oraz złożenia ewentualnych uwag i wyjaśnień w siedzibie Urzędu.

(dowód: pismo Prezesa URE z dnia 3.04.2014 r. nr (...), k. 129 akt admin.)

W dniu 7 maja 2014 roku Prezes URE wydał zaskarżoną decyzję.

W 2013 r. (...) uzyskał łączny przychód w kwocie (...)zł, w tym dochód z działalności koncesjonowanej w wysokości (...)zł.

(dowód: rachunek zysków i strat (...) zakres od dnia 1.01.201 r. do dnia 31.12.2013 r., k. 80 akt admin., pismo (...) z dnia 12.03.2014 r., k. 115-117 akt admin.)

Powyżej opisany stan faktyczny nie był między stronami sporny i został ustalony przez Sąd w oparciu o ww. dowody, których wiarygodność nie budziła zastrzeżeń.

Sąd oddalił wnioski odwołującego o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron z ograniczeniem do strony odwołującej tj. Prezesa Zarządu (...) Sp. z o.o. P. B. na okoliczność czynności podjętych celem weryfikacji uprawnień koncesyjnych kontrahenta (...) i rzeczywistej możliwości podejmowania działań przez spółkę w tym zakresie oraz wniosek o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadka P. J. na okoliczność współpracy z odwołującym oraz informacji udzielanych odwołującemu w związku z posiadaną licencją. Okoliczności te, w zakresie istotnym w niniejszej sprawie, zostały wykazane za pomocą dokumentów zgromadzonych w toku postępowania administracyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlega oddaleniu.

Stosownie do art. 32 ust. 1 pkt 4 Pe, wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi wymaga uzyskania koncesji. Fakt reglamentowania określonej działalności oznacza poddanie jej szczególnym rygorom ze względu na konieczność ochrony pewnych dóbr oraz swoistą gwarancję Państwa, że działalność ta będzie prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Celem zapewnienia prawidłowego wykonywania koncesjonowanej działalności na przedsiębiorcę są nakładane obowiązki o treści wskazanej w koncesji. W zakresie zaś działalności polegającej na obrocie paliwami ciekłymi, do takich obowiązków zalicza się obowiązek niezynienia przedmiotem obrotu paliw, których parametry jakościowe nie odpowiadają parametrom wynikającym z obowiązujących przepisów oraz zawartych umów.

Niewykonywanie obowiązków określonych w koncesji jest zagrożone karą na podstawie art. 56 ust 1 pkt 12 Pe. Przywołany przepis dotyczy odpowiedzialności za nieprzestrzeganie różnego rodzaju obowiązków koncesyjnych. Odpowiedzialność ta ma charakter obiektywny i niezależny od przeszkód napotykanym przez przedsiębiorcę w prowadzonej działalności koncesjonowanej, tj. oparta jest na zasadzie ryzyka (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2008 roku, III SK 6/08, Legalis Nr 212543). Przedsiębiorca może zatem zwolnić się z odpowiedzialności z tytułu niewykonania obowiązków nałożonych koncesją jedynie poprzez wykazanie, iż obiektywne okoliczności danej sprawy uniemożliwiają mu przypisanie odpowiedzialności za inkryminowany czyn, tj. np. podjęcie działań ostrożnościowo – prewencyjnych w przypadku wykazanych naruszeń.

Dokonując oceny, czy przedsiębiorca w sposób prawidłowy wywiązuje się z obowiązków zawartych w koncesji należy mieć na względzie fakt, iż przedsiębiorca jako profesjonalista, jest zobowiązany swoją działalność wykonywać, przy zachowaniu wyższego niż przeciętny standardu staranności. Stosownie bowiem do treści art. 355 § 2 k.c. należyta staranność dłużnika w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności. Z treści powołanego przepisu wynika, że należyta staranność dłużnika

będącego przedsiębiorcą uzasadnia zwiększone oczekiwania co do umiejętności, wiedzy, skrupulatności i rzetelności, zapobiegliwości i zdolności przewidywania. Obejmuje ona również znajomość obowiązujących przepisów prawa oraz następstw z niego wynikających w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej. Ocena tej staranności jest surowsza od staranności ogólnie wymaganej, ponieważ stopień wymaganej staranności ulega podwyższeniu. W istotę działalności gospodarczej wkomponowane jest wymaganie posiadania niezbędnej wiedzy specjalistycznej, obejmującej nie tylko czysto formalne kwalifikacje, lecz także doświadczenie wynikające z praktyki zawodowej i ustalone zwyczajowo standardy wymagań (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 września 2005 r., sygn. akt IV CK 100/05; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 8 marca 2006 r., sygn. akt I ACa 1018/05).

W przedmiotowym przypadku na mocy udzielonej koncesji przedsiębiorca został zobowiązany do niezawierania umów sprzedaży z podmiotami, które nie posiadają stosownej koncesji w myśl przepisów ustawy - Prawo energetyczne. Celem realizacji tego warunku koncesyjnego odwołujący winien zatem podjąć odpowiednie działania, jakich należy wymagać od podmiotu, który prowadzi działalność koncesjonowaną w zakresie obrotu paliwami gazowymi i jest doświadczonym przedsiębiorcą, tj. planując nawiązanie trwałej współpracy z nowym kontrahentem zweryfikować posiadanie przez niego uprawnień do wykonywania działalności koncesjonowanej w danym przedmiocie. Działania te powinny zaś polegać w szczególności, jak słusznie podkreślił Prezes URE, na sprawdzeniu czy dany podmiot legitymuje się koncesją na prowadzenie działalności gospodarczej w przedmiocie obrotu benzyną bezołowiową (i) oraz zweryfikowaniu czy udzielona koncesja nie została cofnięta (ii).

Odwołujący zaś nawiązując stałą współpracę z (...) w styczniu 2012 r. nie podjął żadnych czynności mających na celu sprawdzenie czy kontrahent posiada ważną koncesję na obrót paliwami ciekłymi, która obejmuje również benzynę bezołowiową (Pb 95), uznając iż (...) dysponuje odpowiednimi uprawnieniami jedynie na podstawie okazanej przez kontrahenta pierwszej strony koncesji oraz informacji zamieszczonej na stronie internetowej Urzędu Regulacji Energetyki. Za działania przedmiotowo istotne w zakresie weryfikacji kontrahenta zgodnie z warunkiem (...). posiadanej przez odwołującego koncesji, nie mogą być bowiem uznane podjęte przez odwołującego czynności, takie jak występowanie z wnioskami do właściwych organów celnych i podatkowych, które miały na celu sprawdzenie czy (...) jest podatnikiem VAT i czy reguluje on ciężące na nim zobowiązania publicznoprawne, czy też sprawdzanie Centralnej Informacji KRS oraz Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Prawidłowe wykonywanie obowiązków fiskalnych i posiadanie statusu czynnego płatnika VAT ma bowiem znaczenie w zakresie oceny wiarygodności kontrahenta, nie zaś w przedmiocie oceny posiadania przez niego uprawnień do prowadzenia działalności koncesjonowanej polegającej na obrocie konkretnymi rodzajami paliw ciekłych. W odpowiednich rejestrach i ewidencjach przedsiębiorców, nie ma zaś szczegółowych danych na temat działalności koncesjonowanej. Przedmiot i zakres działalności koncesjonowanej kontrahenta może być zweryfikowany jedynie na podstawie pełnej treści posiadanej przez dany podmiot koncesji; informacja zawarta na stronach Urzędu Regulacji Energetyki jest bowiem ogólna i nie zawiera szczegółowych danych w tym zakresie której przedłożenia przez kontrahenta mógł zażądać przedsiębiorca. Podkreślić bowiem należy, iż przedsiębiorca jest podmiotem posiadającym bogate doświadczenie w prowadzeniu działalności koncesjonowanej, winien zatem wiedzieć, gdzie należy szukać dokładnych danych dotyczących przedmiotu i zakresu koncesji, a także być świadomy, iż dane takie nie są ogólnodostępne. Zważywszy zaś na fakt, iż decyzje w przedmiocie udzielenia koncesji są zbudowane na podstawie stałego schematu, wyszukanie odpowiednich danych nie powinno sprawić odwołującemu specjalnych trudności.

W takim stanie rzeczy za działanie spełniające wymogi należytej działalności wymaganej od przedsiębiorcy mogłoby zostać uznane wyłącznie podjęcie kolejno następujących czynności: zażądanie przez odwołującego całego tekstu koncesji, sprawdzenie w treści dokumentu przedmiotu działalności koncesjonowanej oraz zweryfikowanie na stronie Urzędu Regulacji Energetyki, czy przedłożona koncesja nie została cofnięta. Celem zweryfikowania uprawnień kontrahenta odwołujący sprawdził zaś jedynie informację zamieszczoną na stronie Urzędu Regulacji Energetyki i na tej podstawie uznał, iż może dokonać transakcji z (...), pomimo iż był świadomy, iż to na nim ciąży ciężar takiego prowadzenia działalności, aby spełniała warunki koncesji. Odwołujący jako doświadczony przedsiębiorca, prowadzący działalność koncesjonowaną od 2004 roku, winien dysponować wiedzą, iż strona (...) nie podaje kompletnych danych i w związku z powyższym podjąć wszelkie możliwe starania, nie zważając na zapewnienia kontrahenta oraz

prowadzone przez niego działania, takie jak faktyczne prowadzenie działalności takiego typu. Działanie przedsiębiorcy uznać zatem należy za szczególnie naganne, zwłaszcza iż sprawdzenie wymaganych informacji nie wymagało od przedsiębiorcy nadmiernych wysiłków. Zbywanie benzyny bezołowiowej na rzecz podmiotu nieposiadającego odpowiednich uprawnień może bowiem powodować daleko idące konsekwencje, w tym narazić na szkodę podmioty nabywające takie paliwo od nieuprawnionego podmiotu. Przedsiębiorca nie posiadający koncesji nie daje bowiem rękami prawidłowego wykonywania takiej działalności.

Zaznaczyć również należy, iż obowiązku podjęcia powyżej wskazanych czynności sprawdzających nie wyłącza fakt, iż żaden z przepisów prawa nie wymaga pobrania od kontrahenta pełnej treści koncesji. Koncesjonariusz obowiązuje się bowiem prowadzić swoją działalność zgodnie z warunkami koncesji (pkt. 2.1. koncesji) i dla wypełnienia tych warunków jest zobowiązany dokonywać takich czynności sprawdzających celem weryfikacji uprawnień swojego kontrahenta, które nie tylko pozwolą na stwierdzenie, iż dany przedsiębiorca posiada koncesję, ale również będą stanowiły podstawę do konstatacji, iż przedsiębiorca posiada koncesję określonej treści. Z samego faktu, iż kontrahent posiada koncesję na obrót paliwami ciekłymi, nie wynika jeszcze, iż jest uprawniony do obrotu, każdym dowolnym paliwem tego rodzaju. Jak bowiem stanowi art. 2 ust 4 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz.U. z 2014 r. poz. 1728, j.t.), paliwa ciekłe to benzyny silnikowe zawierające do 10,0% objętościowo biokomponentów lub do 22,0% objętościowo eteru etylo-tert-butyłowego lub eteru etylo-tert-amylowego, o których mowa w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1643), stosowane w szczególności w pojazdach oraz rekreacyjnych jednostkach pływających, wyposażonych w silniki z zapłonem iskrowym, jak również olej napędowy zawierający do 7,0% objętościowo biokomponentów, o których mowa w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, stosowany w szczególności w pojazdach, w tym ciągnikach rolniczych, maszynach nieporuszających się po drogach, a także rekreacyjnych jednostkach pływających, wyposażonych w silniki z zapłonem samoczynnym. Koncesją na obrót paliwami ciekłymi mogą być zatem objęte różne rodzaje paliw, czego wyrazem jest szczegółowe określanie przez Prezesa URE zakresu i przedmiotu koncesji w wydawanych w tym przedmiocie decyzjach.

Czynności zmierzających do sprawdzenia i zweryfikowania treści decyzji odwołujący nie mógł zastąpić poprzez weryfikację ustaleń uzyskanych w toku kontroli przez właściwe organy celne. Kontrole prowadzone przez urząd celny mają bowiem inny zakres niż postępowanie prowadzone przez Prezesa URE. Celem postępowania prowadzonego przez właściwe urzędy celne jest sprawdzenie prawidłowości transakcji, podczas gdy Prezes URE badając przestrzeganie przez koncesjonariusza warunków koncesji, sprawdza czy do takich transakcji mogło w ogóle dojść.

Mając na względzie powyższe należało zatem uznać, iż odwołujący nie podjął działań ostrożnościowo – prewencyjnych celem zapobieżenia naruszenia warunku (...) posiadanej koncesji i dopuścił się świadomie naruszenia posiadanej koncesji w analizowanym zakresie, zaś naruszenie to miało charakter zawiniony.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie Prezes URE prawidłowo uwzględnił podstawy wymiaru kary wskazane w art. 56 ust. 3 i ust. 6 Pe (tj. osiągnięty przychód, stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, dotychczasowe zachowanie oraz możliwości finansowe adresata kary). Orzeczona kara stanowi dolegliwość adekwatną do naruszenia przepisów prawa, stanowiąc dla koncesjonariusza realną, odczuwalną sankcję.

Należało uznać, iż organ w sposób prawidłowy określił stopień zawinienia przedsiębiorcy jest duży, zważywszy na fakt iż przedsiębiorca podjął i kontynuował współpracę z podmiotem nieposiadającym stosownej koncesji na obrót benzyną bezołowiową przez co najmniej dwa lata, wykonując tym samym działalność gospodarczą niezgodnie z warunkiem (...). udzielonej koncesji na obrót paliwami ciekłymi. W tym długim okresie czasu nie podjął zaś żadnych czynności mających na celu ustalenie, czy podmiot, któremu sprzedawał przedmiotowe paliwo, posiada uprawnienia do obrotu tym rodzajem paliwa, pomimo iż weryfikacji tej okoliczności powinien dokonać weryfikacji tego typu co najmniej kilkakrotnie w toku współpracy z kontrahentem.

Koniecznym było również uwzględnienie faktu, iż wykonywanie działalności w zakresie obrotu paliwami ciekłymi bez wymaganej koncesji powoduje naruszenie przepisów prawa, tj. art. 60¹ § 1 Kodeksu wykroczeń. Przedsiębiorca, naruszając warunek (...) koncesji, dopuścił się co najmniej winy nieumyślnej. Podkreślić bowiem należy, iż przedsiębiorca działa na rynku regulowanym, na którym to rynku zobowiązany jest do przestrzegania, oprócz przepisów prawa, również obowiązków wynikających z udzielonej mu koncesji. Należy zatem uznać, że Przedsiębiorca przyczynił się do naruszenia przepisów prawa przez firmę (...), co przemawiało za uznaniem, iż stopień szkodliwości czynu przedsiębiorcy jest duży.

Mając na względzie powyższe należało uznać, iż kara określona przez Prezesa URE, stanowiąca (...) % przychodu z działalności koncesjonowanej ma w istocie charakter symboliczny i nie obciąży nadmiernie finansowo odwołującego, jednocześnie spełniając w sposób odpowiedni represyjną funkcję kary. Z przedłożonych przez odwołującego dokumentów wynika bowiem, iż na koniec 2013 r. posiadał rzeczowe aktywa trwałe o wartości (...) zł, zapasy o wartości (...) zł oraz środki pieniężne i inne aktywa pieniężne w kwocie (...) zł. Stwierdzić zatem należy, że wymierzona kara nie wpłynie na sytuację finansową przedsiębiorcy.

Mając powyższe na uwadze, na zasadzie art. 479⁵³ § 1 k.p.c., odwołanie podlegało oddaleniu.

Na zasadzie art. 98 k.p.c. zasądzono koszty sądowe na rzecz Prezesa URE obejmujące wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 360 zł, ustalone na podstawie § 14 ust. 3 pkt 3 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. ws. opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013 r., nr 490 j.t.).

SSO Jolanta de Heij - Kaplińska